

KOMPLEKSOWY PORADNIK

JAK ZAŁOŻYĆ I PROWADZIĆ FUNDACJĘ W POLSCE

Fundacja Instytut Dobrych Idei

Teoria, praktyka, procedury, pełna ścieżka rejestracji w KRS oraz gotowe wzory statutów i dokumentów

Wydanie zaktualizowane · stan prawny i praktyka na 24 listopada 2026 r.

SPIS TREŚCI

—	Co zmieniło się w tym wydaniu	3
Wstęp	Dlaczego fundacja?	5
Rozdział 1	Fundacja w świetle prawa	6
Rozdział 2	Zakładanie fundacji krok po kroku	8
Rozdział 3	Rejestracja w KRS – pełny proces w Portalu Rejestrów Sądowych	10
Rozdział 4	Wzory dokumentów do wniosku o rejestrację	15
Rozdział 5	Struktury zarządzania i modele decyzyjne	16
Rozdział 6	Wzór statutu – Model A	17
Rozdział 7	Wzór statutu – Model B	20
Rozdział 8	Obowiązki po rejestracji	24
Rozdział 9	Sprawozdawczość roczna – kalendarz	27
Podsumowanie	Checklista założyciela	28
Aneks	Podstawy prawne i przydatne adresy	29

CO ZMIENIŁO SIĘ W TYM WYDANIU

Treść poprzedniej wersji poradnika została sprawdzona z obowiązującymi przepisami i aktualną praktyką sądów rejestrowych. Poniżej zestawienie najważniejszych korekt i uzupełnień.

Temat	Było w poprzedniej wersji	Jest teraz (po weryfikacji)
Opłata sądowa przy działalności gospodarczej	250 zł + „dodatkowo 350 zł”	**korekta** Jeśli wniosek obejmuje jednocześnie wpis do rejestru przedsiębiorców, pobiera się jedną opłatę **500 zł** (zamiast 250 zł). Od 29 listopada 2025 r. wpisów do KRS nie ogłasza się już w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, więc dawna opłata 100 zł za ogłoszenie nie obowiązuje.
Fundusz założycielski	„Minimalny fundusz to 2000 zł” przy działalności gospodarczej	**korekta** Jedynym ustawowym minimum jest **1000 zł przeznaczone na działalność gospodarczą** (art. 5 ust. 5 ustawy o fundacjach). 2000 zł to bezpieczna praktyka, nie wymóg ustawowy.
Kolejność CRBR → konto → NIP-8	„Bez konta nie złożysz NIP-8”	**korekta** NIP-8 składa się w terminie 21 dni od wpisu do KRS niezależnie od tego, czy konto już istnieje. Rachunek założony później zgłasza się aktualizacją NIP-8 w ciągu 7 dni.
Uproszczona ewidencja (UEPiK)	Zawiadomienie „w ciągu 30 dni”	**korekta** Limit przychodów wynosi 1 000 000 zł (od 2025 r.); nowo powstała organizacja zawiadamia urząd skarbowy w ciągu **90 dni** od rozpoczęcia działalności. Zniesiono m.in. ograniczenie źródeł przychodów.
Sprawozdania roczne	Brak informacji o CIT-8 i terminach złożenia sprawozdania finansowego	**nowe** Kalendarz: CIT-8, sprawozdanie finansowe (sporządzenie, zatwierdzenie, przekazanie do KAS albo KRS), obowiązkowy od 2023 r. wzór sprawozdania dla ministra, terminy dla OPP.
Rejestracja w KRS	6 skróconych kroków	**nowe** Pełny rozdział 3: przygotowanie kont i podpisów, komplet załączników, wypełnianie formularza, podpisy całego zarządu, opłata, postępowanie przed sądem, wezwania, zwroty, skarga, oś czasu i najczęstsze błędy.

Temat	Było w poprzedniej wersji	Jest teraz (po weryfikacji)
Wzory dokumentów	Brak	**nowe** Wzór oświadczenia fundatora o powołaniu zarządu, oświadczenia członka zarządu (zgoda i adres do doręczeń). Wartość majątku na działalność gospodarczą wskazuje się w statucie, a nie w osobnym oświadczeniu.
Statut Model B (pod OPP)	Brak obowiązkowych zakazów z art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy o pożytku	**korekta** Dodano paragraf z zakazami (pożyczki, preferencyjne przekazywanie majątku itp.), bez którego statut nie spełnia wymogów OPP. Doprecyzowano formy działania i wynagrodzenie organu nadzoru.
Nazwy ministrów w statutach	„Minister Rodziny i Polityki Społecznej”	**korekta** Zalecane określenie działowe, odporne na zmiany nazw ministerstw, np. „minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego”.
e-Doręczenia, ochrona małoletnich, PKD 2025	Brak	**nowe** Opisano, kiedy fundacja musi mieć adres do e-Doręczeń, standardy ochrony małoletnich i obowiązek stosowania klasyfikacji PKD 2025.
Termin CRBR	14 dni roboczych	Potwierdzone – 14 dni od wpisu do KRS, bez wliczania sobót i dni ustawowo wolnych (zmiana z 7 na 14 dni obowiązuje dla podmiotów wpisanych po 10 listopada 2022 r.).

ZASTRZEŻENIE

Poradnik ma charakter informacyjny i nie zastępuje porady prawnej ani księgowej. Przepisy i praktyka poszczególnych sądów rejestrowych się zmieniają – przed złożeniem wniosku sprawdź aktualne komunikaty Portalu Rejestrów Sądowych i swojego sądu.

WSTĘP – DLACZEGO FUNDACJA?

Fundacja to jedna z najszlachetniejszych, a zarazem najbardziej elastycznych form prawnych w polskim systemie prawnym. W przeciwieństwie do stowarzyszenia, które opiera się na zrzeszeniu osób (korporacji), fundacja opiera się na majątku przeznaczonym przez fundatora na realizację określonego, użytecznego społecznie lub gospodarczo celu.

Fundacja nie ma członków. Do jej założenia wystarczy jedna osoba – fundator – a o kształcie organizacji decyduje statut. To sprawia, że fundacja jest dobrym wyborem, gdy pomysłodawca chce zachować wpływ na kierunek działań, a jednocześnie stworzyć trwałą, rozpoznawalną instytucję.

Niniejszy poradnik przeprowadzi Cię przez cały proces: od zrodzenia się idei, przez wizytę u notariusza i rejestrację w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), aż po codzienne zarządzanie organizacją i roczne obowiązki sprawozdawcze.

Cecha	Fundacja	Stowarzyszenie
Podstawa	Majątek przeznaczony na cel	Zrzeszenie co najmniej 7 osób (rejestrowe)
Założyciel	Jeden fundator wystarczy (osoba fizyczna lub prawna)	Grupa założycieli – osoby fizyczne
Forma założenia	Akt notarialny (lub testament)	Uchwały zebrania założycielskiego
Opłata w KRS (bez DG)	250 zł	Brak opłaty
Nadzór	Minister właściwy ze względu na cele + sąd	Starosta (lub wojewoda) + sąd

ROZDZIAŁ 1: FUNDACJA W ŚWIETLE PRAWA

Podstawowym aktem prawnym regulującym funkcjonowanie fundacji w Polsce jest **ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach**. Do rejestracji stosuje się **ustawę z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym**, a do działalności pożytku publicznego – **ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**.

1. Cel fundacji

Cel fundacji musi być społecznie lub gospodarczo użyteczny. Może to być m.in. ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami. Cel nie może być czysto prywatny (np. „utrzymanie rodziny fundatora") – do zarządzania majątkiem rodzinnym służy **fundacja rodzinna**, regulowana odrębną ustawą z 26 stycznia 2023 r. i rejestrowana w odrębnym rejestrze fundacji rodzinnych.

2. Fundator

Fundatorem może być osoba fizyczna (bez względu na obywatelstwo i miejsce zamieszkania) lub osoba prawna (np. spółka z o.o., stowarzyszenie) z siedzibą w Polsce lub za granicą. Fundatorów może być kilku. Sama fundacja musi mieć siedzibę w Polsce. Fundator ustanawia fundację i decyduje o jej kształcie w statucie – w tym o tym, czy zachowa wpływ na jej losy (zob. rozdział 5).

3. Fundusz założycielski (majątek)

Fundator musi wyposażyć fundację w majątek startowy – najczęściej pieniądze, ale mogą to być też rzeczy, prawa czy papiery wartościowe.

- **Fundacja bez działalności gospodarczej:** ustawa nie określa żadnej minimalnej kwoty. Majątek musi jednak realnie umożliwiać start działalności; w praktyce przyjmuje się 500–1000 zł. Rekomendujemy 1000 zł.
- **Fundacja z działalnością gospodarczą:** wartość środków majątkowych przeznaczonych na działalność gospodarczą nie może być mniejsza niż **1000 zł** (art. 5 ust. 5 ustawy o fundacjach). Dobrą praktyką jest fundusz 2000 zł: 1000 zł na działalność statutową i 1000 zł na działalność gospodarczą – ale 2000 zł nie jest progiem ustawowym. **Kwotę przeznaczoną na działalność gospodarczą należy wpisać w statucie** (zob. § 6 Modelu B) – osobne oświadczenie jej nie zastąpi.

> **WSKAZÓWKA**
> Wysokość funduszu wpływa na taksę notarialną. Przy wartości do 3000 zł maksymalna taksa liczona od wartości czynności wynosi 100 zł netto (do tego 23% VAT i koszt wypisów), więc nie ma potrzeby zawyżać kwoty „na zapas".

4. Działalność gospodarcza – zasady

Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie w rozmiarach służących realizacji jej celów, a statut musi to przewidywać. Fundacja prowadząca działalność gospodarczą jest wpisywana do dwóch rejestrów KRS: **rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz SPZOZ** oraz **rejestru przedsiębiorców**. Przedmiot działalności określa się kodami **PKD 2025** – klasyfikacja ta obowiązuje we wnioskach od 1 stycznia 2025 r.

> **PAMIĘTAJ**
> Ta sama usługa nie może być jednocześnie działalnością odpłatną pożytku publicznego i działalnością gospodarczą. Jeśli planujesz obie formy, rozdziel je w statucie (różne zakresy, różne kody PKD).

5. Nazwa fundacji

Nazwa musi odróżniać się od nazw innych podmiotów w KRS. Przed wizytą u notariusza sprawdź ją w wyszukiwarce KRS (wyszukiwarka-krs.ms.gov.pl) – sąd odmówi wpisu fundacji o nazwie identycznej lub łudząco podobnej do już zarejestrowanej.

ROZDZIAŁ 2: ZAKŁADANIE FUNDACJI KROK PO KROKU

1. **Określenie celów, nazwy i majątku**
2. **Wybór modelu zarządzania i opracowanie statutu**
3. **Wizyta u notariusza – akt ustanowienia fundacji**
4. **Przygotowanie dokumentów i rejestracja w KRS przez Portal Rejestrów Sądowych** (rozdział 3)
5. **Obowiązki po wpisie:** CRBR, konto bankowe, NIP-8, księgowość, ewentualnie e-Doręczenia (rozdział 8)

Krok 1: Określenie celów i majątku

Zanim rozpoczniesz formalności, dokładnie przemyśl cele fundacji, grupę odbiorców i majątek, jaki przeznaczysz na start. Od celów zależy, który minister będzie sprawował nadzór, czy fundacja będzie mogła w przyszłości uzyskać status OPP oraz jakie kody PKD wskażesz przy działalności gospodarczej.

Krok 2: Opracowanie statutu

Statut to „konstytucja" fundacji. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o fundacjach musi określać co najmniej: **nazwę, siedzibę, majątek, cele, zasady, formy i zakres działalności, skład i organizację zarządu, sposób jego powoływania oraz obowiązki i uprawnienia zarządu i jego członków**. Może też regulować działalność gospodarczą, możliwość połączenia z inną fundacją, zmianę celu lub statutu, likwidację oraz tworzenie innych organów (np. rady fundacji).

Statut ustala fundator. Nie musi mieć formy aktu notarialnego – wystarczy forma pisemna lub elektroniczna podpisana przez fundatora, choć często notariusze wpisują go do aktu założycielskiego albo dołączają jako załącznik. Przygotuj statut przed wizytą i wyślij go notariuszowi – ułatwi to sporządzenie aktu.

> **WSKAZÓWKA PRAKTYCZNA**
> Najprostsza i najbezpieczniejsza droga: poproś notariusza, aby w akcie założycielskim zawarł także statut, powołanie pierwszego zarządu (i rady) oraz wskazanie ministra właściwego. Wtedy wszystkie te dokumenty sąd pobierze z repozytorium notarialnego i nie musisz ich osobno podpisywać elektronicznie ani skanować.

Krok 3: Oświadczenie woli u notariusza (akt założycielski)

Fundator składa oświadczenie o ustanowieniu fundacji w formie aktu notarialnego. W akcie wskazuje się cel fundacji oraz składniki majątkowe przeznaczone na jego realizację. Notariusz wprowadza elektroniczny wypis aktu do **Centralnego Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych (CREWAN)** i przekazuje Ci jego numer – będzie on potrzebny we wniosku do KRS.

WSKAZÓWKA

Oświadczenie o ustanowieniu fundacji można złożyć także w testamencie. Wtedy forma aktu notarialnego za życia nie jest wymagana, a statut może ustalić osoba wskazana przez fundatora.

Koszty założenia fundacji – zestawienie

Pozycja	Bez działalności gospodarczej	Z działalnością gospodarczą
Fundusz założycielski	brak minimum ustawowego; zwykle 500–1000 zł	min. 1000 zł na DG; zwykle łącznie ok. 2000 zł
Taksa notarialna (przy wartości do 3000 zł)	do 100 zł netto + VAT + wypisy	do 100 zł netto + VAT + wypisy
Opłata od wniosku do KRS	250 zł	500 zł
Ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym	—	brak opłaty (zniesiona od 29.11.2025 r.)
Razem opłaty sądowe	**250 zł**	**500 zł**
Profil zaufany / mObywatel	bezpłatnie	bezpłatnie

ROZDZIAŁ 3: REJESTRACJA W KRS – PEŁNY PROCES W PORTALU REJESTRÓW SĄDOWYCH

Od 1 lipca 2021 r. wnioski dotyczące podmiotów wpisanych do rejestru stowarzyszeń i fundacji oraz do rejestru przedsiębiorców składa się **wyłącznie elektronicznie** – przez Portal Rejestrów Sądowych (PRS, prs.ms.gov.pl). Wniosek złożony na papierze zostanie zwrócony. Fundacja uzyskuje osobowość prawną dopiero z chwilą wpisu do KRS – wcześniej nie może skutecznie zawierać umów jako osoba prawna.

3.1. Przygotowanie przed wypełnieniem wniosku

- ☐ **Konta w PRS dla wszystkich członków zarządu.** Wniosek podpisują wszyscy członkowie pierwszego zarządu, dlatego każdy z nich musi mieć własne konto w PRS (logowanie przez login.gov.pl).
- ☐ **Narzędzie do podpisu elektronicznego** dla każdego członka zarządu i fundatora: profil zaufany, podpis osobisty (e-dowód) albo kwalifikowany podpis elektroniczny.
- ☐ **Identyfikatory kont PRS** pozostałych członków zarządu – znajdują się w ustawieniach konta (po kliknięciu na imię i nazwisko). Będą potrzebne do udostępnienia wniosku do podpisu.
- ☐ **Numer aktu w repozytorium CREWAN** otrzymany od notariusza.
- ☐ **Dane członków organów:** imiona, nazwiska, numery PESEL, pełnione funkcje, adresy do doręczeń członków zarządu.
- ☐ **Dokładny sposób reprezentacji** przepisany ze statutu (np. „Prezes Zarządu samodzielnie”).
- ☐ **Cele fundacji** w brzmieniu ze statutu oraz – przy działalności gospodarczej – lista kodów **PKD 2025** (maksymalnie 10 pozycji, jedna przeważająca) i wartość majątku przeznaczonego na tę działalność – dokładnie taka, jak w statucie.
- ☐ **Załączniki w formie elektronicznej** (PDF) – najlepiej od razu podpisane elektronicznie przez osoby, które je wystawiają (zob. 3.2).

3.2. Komplet załączników

Dokument	Kto podpisuje	Forma w PRS i uwagi
Akt notarialny o ustanowieniu fundacji	notariusz	Podajesz tylko numer z repozytorium CREWAN – sąd sam pobierze wypis. Nie skanuj aktu.

Dokument	Kto podpisuje	Forma w PRS i uwagi
Statut fundacji	fundator (fundatorzy)	Jeśli jest częścią aktu – wystarczy numer CREWAN. W przeciwnym razie PDF podpisany elektronicznie przez fundatora. Sąd często wymaga też oświadczenia lub uchwały fundatora o ustaleniu statutu.
Oświadczenie (uchwała) fundatora o powołaniu zarządu	fundator	Wzór w rozdziale 4. Zbędne, jeśli powołanie zawarto w akcie notarialnym.
Powołanie rady fundacji / organu nadzoru	fundator (lub zgodnie ze statutem)	Tylko jeśli statut przewiduje taki organ.
Oświadczenie o wskazaniu ministra właściwego	fundator	Gdy minister nie został wskazany w akcie ani w statucie.
Oświadczenia członków zarządu: zgoda na powołanie i adres do doręczeń	każdy członek zarządu osobiście	Osobny dokument dla każdej osoby (wzór w rozdziale 4). Adres do doręczeń może być adresem zamieszkania lub innym adresem w Polsce.
Dowód uiszczenia opłaty	—	Niepotrzebny przy płatności w PRS. Przy przelewie poza portalem – potwierdzenie jako załącznik.
Pełnomocnictwo	zarząd	Tylko gdy wniosek składa adwokat lub radca prawny; wtedy dołącza się też dowód uiszczenia 17 zł opłaty skarbowej.

DOKUMENTY PAPIEROWE – JAK JE DOŁĄCZYĆ?

Najprościej od początku tworzyć dokumenty jako PDF i podpisywać je elektronicznie (profil zaufany pozwala podpisać plik bezpłatnie na stronie gov.pl). Jeśli dokument istnieje tylko na papierze, dołącza się jego skan poświadczony elektronicznie (np. profilem zaufanym członka zarządu), a **oryginał należy przesłać do sądu w ciągu 3 dni** od złożenia wniosku, z pismem przewodnim zawierającym numer wniosku nadany przez PRS.

3.3. Wypełnienie wniosku w PRS – krok po kroku

1. **Logowanie.** Wejdź na prs.ms.gov.pl → „Krajowy Rejestr Sądowy” i zaloguj się przez login.gov.pl (profil zaufany, e-dowód, mObywatel lub bankowość elektroniczna).
2. **Wybór wniosku.** Wybierz „Wnioski o rejestrację” (rejestracja nowego podmiotu), a następnie formę prawną **„Fundacja”**. Elektroniczny formularz odpowiada dawnemu papierowemu wnioskowi KRS-W20 wraz z załącznikami (np. dawnym KRS-WK dla organów).
3. **Dane podmiotu.** Nazwa (dokładnie jak w statucie), forma prawna, siedziba i adres, ewentualnie adres e-mail i strona WWW. Jeśli formularz pyta o status OPP – zaznacz „nie” (status uzyskuje się najwcześniej po 2 latach działalności).
4. **Rejestr przedsiębiorców.** Przy pytaniu „Czy podmiot wnosi o wpis do rejestru przedsiębiorców?” zaznacz „tak” tylko wtedy, gdy statut przewiduje działalność gospodarczą. Odsłonią się pola na

przedmiot działalności (PKD 2025), wartość majątku przeznaczonego na tę działalność oraz – od 2025 r. – dane związane z adresem do e-Doręczeń.

5. **Organ reprezentacji.** Nazwa organu („Zarząd”), sposób reprezentacji (przepisany ze statutu) i dane każdego członka: imię, nazwisko, PESEL, funkcja, adres do doręczeń.
6. **Organ nadzoru.** Jeśli statut przewiduje radę fundacji – jej nazwa i skład (imiona, nazwiska, PESEL).
7. **Cel działania i minister.** Cele przepisane ze statutu oraz minister właściwy ze względu na cele fundacji.
8. **Załączniki.** Wpisz numer aktu z repozytorium CREWAN i dodaj pliki PDF (statut, oświadczenia, uchwały). Opisz każdy plik czytelnie, np. „Oświadczenie J. Kowalskiego – zgoda i adres do doręczeń”.
9. **Walidacja.** System sprawdza kompletność pól. Popraw zgłoszone błędy, zanim przejdziesz dalej – nieprawidłowo wypełniony formularz podlega zwrotowi bez wezwania.

3.4. Podpisanie wniosku przez cały zarząd

1. Osoba wypełniająca wniosek przechodzi do zakładki „Podpisanie wniosku” i klika „Podpisz”.
2. Następnie wybiera „Udostępnij do podpisania”, podaje imię, nazwisko i identyfikator konta kolejnego członka zarządu i zapisuje.
3. Pozostali członkowie zarządu logują się do swoich kont, w sekcji „Wnioski i pisma w podpisie” → „Oczekujące na podpis” otwierają wniosek, sprawdzają go i podpisują.
4. Status podpisów widać w sekcji „Przekazane do podpisu”. Czynność powtarza się dla każdego członka zarządu.

> **UWAGA**
> Każda zmiana treści wniosku po złożeniu pierwszego podpisu zwykle unieważnia podpisy. Najpierw dopracuj wniosek, potem zbieraj podpisy.

3.5. Opłata i złożenie wniosku

Opłatę (250 zł albo 500 zł) najwygodniej uiścić przyciskiem „Opłacenie wniosku” w PRS – system przekieruje do bramki płatniczej, a potwierdzenie zostanie przypięte automatycznie. Można też zapłacić przez oplaty.ms.gov.pl lub przelewem na rachunek sądu, ale wtedy dowód wpłaty trzeba dołączyć jako załącznik. **Wniosek bez opłaty jest zwracany bez wezwania do jej uzupełnienia.**

Gdy wniosek jest podpisany przez wszystkich członków zarządu i opłacony, kliknij **„Złóż wniosek”**. System nada numer wniosku i prześle go do sądu rejonowego właściwego dla siedziby fundacji (wydział gospodarczy KRS). Status sprawy i całą korespondencję śledzisz w PRS.

3.6. Co dzieje się w sądzie

Etap	Co oznacza i co robić
Rozpoznanie wniosku	Wnioski rozpoznają najczęściej referendarze sądowi. Ustawowy termin to **7 dni** od wpływu (art. 20a ustawy o KRS), a gdy konieczne jest wezwanie – 7 dni od usunięcia przeszkody. W praktyce rejestracja fundacji trwa zwykle od kilku tygodni do około 1,5 miesiąca, zależnie od obciążenia sądu.
Zwrot bez wezwania	Następuje m.in. przy braku opłaty lub nieprawidłowo wypełnionym formularzu. Wniosek można złożyć ponownie w ciągu **7 dni** od doręczenia zarządzenia o zwrocie – wtedy wywołuje skutek od daty pierwotnego złożenia.
Wezwanie do uzupełnienia braków	Sąd wskazuje brakujące lub wadliwe dokumenty i wyznacza termin (zwykle **7 dni**). Odpowiedź składasz w PRS jako pismo w sprawie. Nieuzupełnienie braków w terminie oznacza zwrot wniosku.
Doręczenia	Sąd doręcza pisma przez PRS. Pismo uznaje się za doręczone z chwilą jego otwarcia, a jeśli nikt go nie otworzy – po **14 dniach** od umieszczenia w portalu. Zaglądaj do PRS regularnie, bo terminy biegną także wtedy, gdy nie przeczytasz pisma.
Postanowienie o wpisie	Doręczane w PRS. Od postanowienia referendarza przysługuje **skarga** w terminie 7 dni od doręczenia (opłata 100 zł). Fundacja istnieje jako osoba prawna od dnia wpisu.
Numer KRS, NIP i REGON	Numer KRS widać w wyszukiwarce KRS zaraz po wpisie. NIP i REGON nadawane są automatycznie (system przekazuje dane do Krajowej Ewidencji Podatników i GUS) – sprawdź je w wyszukiwarce KRS lub w bazie REGON po kilku dniach.
Ogłoszenie w MSiG	Od 29 listopada 2025 r. wpisów do KRS nie ogłasza się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym – wpis jest jawny i skuteczny bezpośrednio w KRS. Nie płaci się za ogłoszenie.

3.7. Najczęstsze powody wezwań i zwrotów

- Brak podpisu któregoś z członków zarządu pod wnioskiem albo brak jego oświadczenia o adresie do doręczeń.
- Sposób reprezentacji we wniosku inny niż w statucie (np. „każdy członek samodzielnie” zamiast „Prezes samodzielnie”).
- Statut bez obowiązkowych elementów z art. 5 ust. 1 ustawy (np. brak zasad i form działania albo sposobu powoływania zarządu).
- Działalność gospodarcza zgłoszona we wniosku, choć statut jej nie przewiduje – albo brak w statucie wartości majątku przeznaczonego na tę działalność (co najmniej 1000 zł) – osobne oświadczenie tego nie zastąpi.
- Kody PKD w starej klasyfikacji (PKD 2007) zamiast PKD 2025.
- Skany dokumentów papierowych bez poświadczenia lub nieprzesłanie oryginałów w ciągu 3 dni.
- Nazwa myląco podobna do istniejącej fundacji.
- Rozbieżność celów lub nazwy między aktem notarialnym, statutem a wnioskiem.

3.8. Oś czasu – od pomysłu do pierwszego przelewu

Tydzień 1–2	Cele, nazwa (sprawdzenie w KRS), model zarządzania, projekt statutu, konsultacja z notariuszem.
Tydzień 2–3	Akt notarialny; numer CREWAN; konta PRS i podpisy elektroniczne zarządu; podpisane oświadczenia.
Tydzień 3	Wypełnienie wniosku, podpisy zarządu, opłata, złożenie.
Tydzień 4–9	Postępowanie przed sądem (ewentualne wezwania – odpowiadaj od razu); postanowienie o wpisie.
Do 14 dni (roboczych) po wpisie	Zgłoszenie do CRBR.
Do 21 dni po wpisie	NIP-8; otwarcie konta i wpłata funduszu; wybór formy księgowości.
Do 90 dni od rozpoczęcia działalności	Ewentualne zawiadomienie urzędu skarbowego o wyborze UEPiK.

ROZDZIAŁ 4: WZORY DOKUMENTÓW DO WNIOSKU O REJESTRACJĘ

Poniższe wzory dostosuj do swojego statutu. Najlepiej przygotuj je jako pliki PDF i podpisz elektronicznie (profil zaufany, podpis osobisty lub kwalifikowany) przez osobę składającą oświadczenie.

Wzór 1. Oświadczenie fundatora o ustaleniu statutu i powołaniu pierwszego zarządu

[Miejscowość], dnia [data]

OŚWIADCZENIE FUNDATORA
[NAZWA FUNDACJI]

Ja, niżej podpisany/a [imię i nazwisko], PESEL [numer], jako Fundator fundacji pod nazwą „[Nazwa Fundacji]", ustanowionej aktem notarialnym sporządzonym przed notariuszem [imię i nazwisko] w [miejscowość] w dniu [data], Repertorium A nr [numer], oświadczam, że:

1. Ustalam statut Fundacji w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego oświadczenia.

2. Na podstawie § [numer] statutu powołuję pierwszy Zarząd Fundacji w składzie: [imię i nazwisko] – Prezes Zarządu; [imię i nazwisko] – Członek Zarządu.

3. [Opcjonalnie] Powołuję pierwszy skład Rady Fundacji: [imiona i nazwiska].

4. Ministrem właściwym ze względu na cele Fundacji jest minister właściwy do spraw [dział, np. zabezpieczenia społecznego].

[podpis elektroniczny Fundatora]

Wzór 2. Oświadczenie członka zarządu – zgoda na powołanie i adres do doręczeń

[Miejscowość], dnia [data]

OŚWIADCZENIE CZŁONKA ZARZĄDU

Ja, niżej podpisany/a [imię i nazwisko], PESEL [numer], oświadczam, że wyrażam zgodę na powołanie mnie do pełnienia funkcji [Prezesa Zarządu / Członka Zarządu] fundacji pod nazwą „[Nazwa Fundacji]" z siedzibą w [miejscowość].

Jednocześnie wskazuję adres do doręczeń: [ulica, numer, kod pocztowy, miejscowość].

Oświadczam, że nie zostałem/am skazany/a prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe. [zdanie zalecane, obowiązkowe dla przyszłych OPP]

[podpis elektroniczny członka zarządu]

> **WARTOŚĆ MAJĄTKU NA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ**
> Nie przygotowuj osobnego oświadczenia o wartości majątku przeznaczonego na działalność gospodarczą. Kwota ta (co najmniej 1000 zł) musi być określona w statucie fundacji – zob. § 6 wzoru statutu Model B.

ROZDZIAŁ 5: STRUKTURY ZARZĄDZANIA I MODELE DECYZYJNE

Projektując statut, fundator musi zdecydować, jak mocno chce kontrolować fundację w przyszłości. W praktyce wyróżnia się dwa główne modele:

Cecha	MODEL A: WŁADZA FUNDATORA (model uproszczony)	MODEL B: MODEL ZRÓWNOWAŻONY (model korporacyjny)
Zarząd	Jedno- lub wieloosobowy, powoływany i odwoływany bezpośrednio przez fundatora.	Organ wykonawczy (np. 2–4 osoby), powoływany przez radę fundacji.
Organ nadzorczy	Brak (nadzór zewnętrzny sprawują minister właściwy i sąd).	Rada fundacji – kolegialny organ nadzoru, odrębny od zarządu i mu niepodległy.
Decyzyjność	Fundator może sam być prezesem zarządu; ma wyłączny wpływ na zmiany statutu, cele i likwidację.	Rozproszona. Kluczowe decyzje (zmiana statutu, zatwierdzanie sprawozdań, powoływanie zarządu) należą do rady; zarząd prowadzi bieżące sprawy.
Zalety	Szybkie decyzje, pełna ochrona intencji fundatora, niskie koszty administracyjne.	Wysoka przejrzystość, łatwiejsze pozyskiwanie dotacji i grantów, spełnienie wymogu art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy o pożytku (droga do statusu OPP).
Wady	Mniejsza wiarygodność dla dużych darczyńców; bez kolegialnego organu kontroli nie można uzyskać statusu OPP.	Wolniejsze decyzje, ryzyko konfliktu między radą a zarządem.

ROZWIĄZANIE POŚREDNIE

Model A można później przekształcić w model B zmianą statutu (decyzja fundatora i wpis zmiany do KRS przez PRS). Jeśli myślisz o statusie OPP, lepiej od razu przyjąć model B: status można uzyskać po co najmniej 2 latach nieprzerwanej działalności pożytku publicznego.

ROZDZIAŁ 6: WZÓR STATUTU – MODEL A

Model uproszczony: pełna kontrola fundatora, zarząd 1–3 osoby, brak rady, bez działalności gospodarczej. Uzupełnij dane w nawiasach kwadratowych […] i dostosuj cele do swoich potrzeb. Fragmenty zmienione względem poprzedniego wydania wyróżniono tłem.

STATUT FUNDACJI [NAZWA FUNDACJI]

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Fundacja pod nazwą „[Nazwa Fundacji]”, zwana dalej „Fundacją”, ustanowiona przez [imię i nazwisko Fundatora], zwanego/ą dalej „Fundatorem”, aktem notarialnym sporządzonym przed notariuszem [imię i nazwisko notariusza] w kancelarii notarialnej w [miejscowość], w dniu [data] r. (Repertorium A numer [numer]), działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach oraz postanowień niniejszego statutu.

Fundacja posiada osobowość prawną.

§ 2

Siedzibą Fundacji jest miasto [nazwa miasta]. Czas trwania Fundacji jest nieoznaczony.

Terenem działania Fundacji jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym w zakresie niezbędnym dla właściwego realizowania celów Fundacja może prowadzić działalność także poza jej granicami.

§ 3

Ministrem właściwym ze względu na cele Fundacji jest minister właściwy do spraw [np. zabezpieczenia społecznego / oświaty i wychowania / kultury i ochrony dziedzictwa narodowego].

CELE I ZASADY DZIAŁANIA FUNDACJI

§ 4

Celami Fundacji są:

1. [Przykład: wspieranie edukacji dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych].
2. [Przykład: promocja i organizacja wolontariatu].
3. [Przykład: wspieranie inicjatyw lokalnych na rzecz ekologii].

§ 5

Fundacja realizuje swoje cele poprzez:

1. Organizowanie szkoleń, warsztatów i seminariów.
2. Finansowanie stypendiów dla dzieci i młodzieży.
3. Współpracę z organami administracji publicznej oraz organizacjami pozarządowymi.

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

MAJĄTEK I DOCHODY FUNDACJI

§ 6

Majątek Fundacji stanowi fundusz założycielski w kwocie [np. 1 000,00 zł, słownie: jeden tysiąc złotych] przyznany przez Fundatora w oświadczeniu woli o ustanowieniu Fundacji oraz inne mienie nabyte przez Fundację w toku jej działania.

§ 7

Dochody Fundacji mogą pochodzić w szczególności z:

1. darowizn, spadków i zapisów,
2. dotacji, subwencji oraz grantów,
3. zbiórek publicznych,
4. odsetek bankowych i lokat.

WŁADZE FUNDACJI

§ 8

Władzami Fundacji jest Zarząd Fundacji.

§ 9

Zarząd Fundacji składa się z 1 do 3 osób, w tym Prezesa Zarządu. Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu, powołuje i odwołuje Fundator na czas nieoznaczony. Fundator może być członkiem Zarządu, w tym Prezesem Zarządu.

Członkostwo w Zarządzie wygasa z chwilą śmierci, pisemnej rezygnacji złożonej Fundatorowi lub odwołania przez Fundatora.

W przypadku śmierci Fundatora lub utraty przez niego zdolności do czynności prawnych uprawnienia określone w niniejszym statucie dla Fundatora przechodzą na osobę wskazaną przez niego na piśmie, a w przypadku braku takiego wskazania – na spadkobierców Fundatora, którzy wykonują je wspólnie, większością głosów.

§ 10

Zarząd kieruje działalnością Fundacji i reprezentuje ją na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należy w szczególności: a) reprezentowanie Fundacji, b) sprawowanie zarządu majątkiem Fundacji, c) uchwalanie rocznych planów działania i planów finansowych, d) sporządzanie i przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z działalności, e) podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach niezastrzeżonych do kompetencji Fundatora.

Zarząd podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, a w razie równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu.

REPREZENTACJA

§ 11

Do składania oświadczeń woli w imieniu Fundacji, w tym w sprawach majątkowych, upoważniony jest: w przypadku zarządu jednoosobowego – Prezes Zarządu samodzielnie; w przypadku zarządu wieloosobowego – Prezes Zarządu samodzielnie lub dwaj członkowie Zarządu działający łącznie.

ZMIANA STATUTU I LIKWIDACJA

§ 12

Decyzje w sprawie zmiany statutu, w tym zmiany celów Fundacji, podejmuje wyłącznie Fundator z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek Zarządu.

§ 13

Fundacja ulega likwidacji w razie osiągnięcia celów, dla których została ustanowiona, lub w razie wyczerpania się jej środków finansowych i majątku. Decyzję o likwidacji Fundacji podejmuje Fundator, który wyznacza likwidatora. Środki majątkowe pozostałe po likwidacji Fundacji zostaną przeznaczone na rzecz organizacji pozarządowej o celach zbieżnych z celami Fundacji, wskazanej przez Fundatora.

ROZDZIAŁ 7: WZÓR STATUTU – MODEL B

Model zrównoważony: zarząd + rada fundacji, z działalnością gospodarczą, przygotowany pod wymogi statusu Organizacji Pożytku Publicznego (OPP) i pozyskiwanie 1,5% podatku dochodowego. Fragmenty zmienione lub dodane względem poprzedniego wydania wyróżniono tłem.

STATUT FUNDACJI [NAZWA FUNDACJI]

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Fundacja pod nazwą „[Nazwa Fundacji]", zwana dalej „Fundacją", ustanowiona przez [imię i nazwisko Fundatora], zwanego/ą dalej „Fundatorem", aktem notarialnym sporządzonym przed notariuszem [imię i nazwisko notariusza] w kancelarii notarialnej w [miejscowość], w dniu [data] r. (Repertorium A numer [numer]), działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach, ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz postanowień niniejszego statutu. Fundacja posiada osobowość prawną.

§ 2

Siedzibą Fundacji jest miasto [nazwa miasta]. Czas trwania Fundacji jest nieoznaczony. Terenem działania Fundacji jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej; w zakresie niezbędnym do realizacji celów Fundacja może działać także za granicą.

§ 3

Ministrem właściwym ze względu na cele Fundacji jest minister właściwy do spraw [np. zabezpieczenia społecznego].

CELE I ZASADY DZIAŁANIA FUNDACJI

§ 4

Celami Fundacji, realizowanymi na rzecz ogółu społeczności lub określonych grup podmiotów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej lub materialnej, są:

1. działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
2. wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
3. działalność charytatywna.

§ 5

Fundacja realizuje swoje cele poprzez:

1. działalność nieodpłatną pożytku publicznego w zakresie: organizowania szkoleń, warsztatów i zajęć aktywizujących; udzielania pomocy rzeczowej i finansowej osobom potrzebującym; organizowania zajęć sportowo-rekreacyjnych, [inne – wraz z kodami PKD 2025],
2. działalność odpłatną pożytku publicznego w zakresie: [np. organizowania odpłatnych szkoleń – wraz z kodami PKD 2025],
3. współpracę z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.

Ten sam zakres działalności nie może być jednocześnie przedmiotem działalności odpłatnej pożytku publicznego i działalności gospodarczej.

MAJĄTEK I DOCHODY FUNDACJI

§ 6

Majątek Fundacji stanowi fundusz założycielski w kwocie [np. 2 000,00 zł] przyznany przez Fundatora w oświadczeniu woli o ustanowieniu Fundacji, z czego kwota [1 000,00 zł] zostaje przeznaczona na działalność statutową Fundacji, a kwota [1 000,00 zł] na działalność gospodarczą Fundacji, oraz inne mienie nabyte przez Fundację w toku działania.

§ 7

Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach służących realizacji jej celów statutowych, wyłącznie jako działalność dodatkową w stosunku do działalności pożytku publicznego, w zakresie: [kody i opisy PKD 2025]. Dochód z działalności gospodarczej oraz nadwyżka przychodów nad kosztami są przeznaczane wyłącznie na realizację celów statutowych.

§ 8

Zabrania się:

1. udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Fundacji w stosunku do członków jej organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie organów lub pracownicy pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
2. przekazywania majątku Fundacji na rzecz członków jej organów, pracowników lub ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
3. wykorzystywania majątku Fundacji na rzecz członków jej organów, pracowników lub ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,
4. zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organów Fundacji, jej pracownicy lub ich osoby bliskie, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

WŁADZE FUNDACJI

§ 9

Władzami Fundacji są: 1) Rada Fundacji – organ kontroli i nadzoru; 2) Zarząd Fundacji – organ wykonawczy i zarządzający.

RADA FUNDACJI

§ 10

Rada Fundacji składa się z 3 do 5 członków. Pierwszy skład Rady powołuje Fundator. Kolejnych członków Rady na miejsce osób, które zaprzestały pełnienia tej funkcji, powołuje Rada w drodze uchwały. Członkostwo w Radzie wygasa w przypadku śmierci, pisemnego zrzeczenia się członkostwa lub odwołania przez Radę jednomyślną uchwałą pozostałych członków Rady. Rada wybiera ze swojego grona Przewodniczącego, który kieruje jej pracami.

Rada jest odrębna od Zarządu i nie podlega mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej i nadzoru.

§ 11

Członkowie Rady Fundacji:

a. nie mogą być członkami Zarządu Fundacji ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,

b. nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,

c. mogą otrzymywać z tytułu pełnienia funkcji zwrot uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za ubiegły rok, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 12

Do kompetencji Rady Fundacji należy: 1) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu; 2) kontrola i ocena pracy Zarządu, zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności; 3) wyznaczanie głównych kierunków działalności Fundacji; 4) podejmowanie decyzji o zmianie statutu oraz o likwidacji Fundacji (na wniosek Zarządu lub z własnej inicjatywy).

ZARZĄD FUNDACJI

§ 13

Zarząd Fundacji składa się z 2 do 4 osób, w tym Prezesa i Wiceprezesa Zarządu. Kadencja Zarządu trwa 3 lata i jest wspólna; mandaty wygasają z dniem zatwierdzenia sprawozdania za ostatni pełny rok kadencji. Członkowie Zarządu mogą być powoływani na kolejne kadencje. Członkiem Zarządu nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

§ 14

Zarząd prowadzi bieżące sprawy Fundacji, zarządza jej majątkiem i reprezentuje ją na zewnątrz.

REPREZENTACJA

§ 15

Do składania oświadczeń woli w imieniu Fundacji, w tym w sprawach majątkowych, wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu działających łącznie, w tym Prezesa lub Wiceprezesa Zarządu.

ZMIANA STATUTU I LIKWIDACJA

§ 16

Zmiana statutu oraz likwidacja Fundacji wymaga uchwały Rady Fundacji podjętej większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy członków Rady. Zmiana celów Fundacji nie może naruszać jej charakteru jako organizacji pożytku publicznego. Środki majątkowe pozostałe po likwidacji przeznacza się na rzecz organizacji pożytku publicznego o zbliżonych celach, wskazanej uchwałą Rady.

UWAGA DO MODELU B

Statut pod OPP musi też gwarantować, że działalność gospodarcza jest wyłącznie dodatkowa, a cała nadwyżka trafia na działalność pożytku publicznego (art. 20 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o pożytku) – zawarto to w § 4 i § 7. Sam statut nie daje jednak statusu OPP: wniosek składa się do KRS najwcześniej po 2 latach nieprzerwanej działalności pożytku publicznego.

ROZDZIAŁ 8: OBOWIĄZKI PO REJESTRACJI

Uzyskanie wpisu w KRS to dopiero początek drogi formalnej. Poniżej znajduje się zalecana kolejność kroków. Terminy liczą się od dnia wpisu do KRS (daty postanowienia), a nie od jego doręczenia.

1. Zgłoszenie do CRBR (Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych)

Termin: 14 dni od wpisu do KRS, przy czym do biegu terminu nie wlicza się sobót i dni ustawowo wolnych od pracy (w praktyce 14 dni roboczych). Ten sam termin obowiązuje przy późniejszych zmianach danych.

- Zgłoszenia dokonuje się bezpłatnie i wyłącznie elektronicznie na stronie crbr.podatki.gov.pl.
- Zgłoszenie podpisuje osoba uprawniona do reprezentacji fundacji według KRS (profil zaufany, podpis osobisty lub kwalifikowany). Przy reprezentacji łącznej podpisują wszystkie wymagane osoby. Nie można działać przez pełnomocnika.
- Beneficjentem rzeczywistym jest osoba fizyczna sprawująca bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad fundacją – w praktyce często fundator (jeśli zachował uprawnienia, np. powołuje zarząd i zmienia statut), a także osoby z decydującym wpływem. Jeżeli takiej osoby nie da się ustalić, zgłasza się osobę zajmującą wyższe stanowisko kierownicze, czyli członków zarządu.
- Za brak zgłoszenia grozi kara pieniężna do 1 000 000 zł.

> **DLACZEGO CRBR JEST PIERWSZE?**
> Banki w ramach procedur przeciwdziałania praniu pieniędzy weryfikują wpis w CRBR przed otwarciem rachunku. Bez zgłoszenia otwarcie konta zwykle się przeciąga.

2. Założenie konta bankowego

Mając numer KRS, NIP i REGON oraz potwierdzenie zgłoszenia do CRBR, otwórz rachunek dla fundacji (wiele banków ma ofertę dla organizacji pozarządowych). Przelej na niego środki stanowiące fundusz założycielski określony w akcie notarialnym.

3. Zgłoszenie NIP-8 (dane uzupełniające)

Termin: 21 dni od wpisu do KRS (7 dni, jeżeli fundacja od początku jest płatnikiem składek ZUS). Formularz składa się do naczelnika urzędu skarbowego, najlepiej elektronicznie. Podaje się w nim dane, których nie ma w KRS: m.in. rachunki bankowe, miejsce przechowywania dokumentacji rachunkowej, dane kontaktowe, przewidywaną liczbę pracujących.

> **KOREKTA WZGLĘDEM POPRZEDNIEGO WYDANIA**
> Termin na NIP-8 biegnie niezależnie od tego, czy konto jest już otwarte. Jeśli rachunku jeszcze nie ma – złóż NIP-8 w terminie bez niego, a po otwarciu konta złóż aktualizację w ciągu 7 dni. Każdą późniejszą zmianę danych uzupełniających też zgłasza się w 7 dni.

4. Adres do e-Doręczeń

- **Fundacja z działalnością gospodarczą** (wpisana także do rejestru przedsiębiorców) – od 1 stycznia 2025 r. musi mieć adres do e-Doręczeń już od rejestracji.
- **Fundacja bez działalności gospodarczej** – posiadanie adresu jest dobrowolne, ale zalecane: urzędy coraz częściej korespondują wyłącznie elektronicznie. Adres zakłada się bezpłatnie przez formularz dla podmiotów niepublicznych na stronie gov.pl, a następnie trzeba go aktywować.

5. Księgowość

Fundacja co do zasady prowadzi **pełną księgowość** (księgi rachunkowe) zgodnie z ustawą o rachunkowości, korzystając z uproszczeń dla organizacji non-profit (uproszczone sprawozdanie finansowe według załącznika nr 6 do ustawy). Przed rozpoczęciem działalności zarząd przyjmuje na piśmie **politykę rachunkowości**.

> **UPROSZCZONA EWIDENCJA PRZYCHODÓW I KOSZTÓW (UEPIK)**
> Fundacja może zamiast ksiąg prowadzić UEPiK (art. 10a ustawy o pożytku), jeżeli m.in.:
>
> - nie prowadzi działalności gospodarczej,
> - w roku poprzedzającym osiągnęła przychody nieprzekraczające **1 000 000 zł** (bez darowizn rzeczowych na działalność statutową); limitu nie stosuje się w roku rozpoczęcia działalności.
>
> Nowo powstała fundacja zawiadamia o wyborze UEPiK naczelnika urzędu skarbowego w terminie **90 dni od rozpoczęcia działalności**; istniejąca – do końca trzeciego miesiąca roku podatkowego. Zawiadomienie obowiązuje także w kolejnych latach. Od 1 stycznia 2026 r. zasady prowadzenia ewidencji określa nowe rozporządzenie (Dz.U. 2025 poz. 1880). Fundacja prowadząca UEPiK nie sporządza sprawozdania finansowego, ale nadal składa CIT-8.

6. Pozostałe obowiązki, o których łatwo zapomnieć

- **Powiadomienie ministra.** Choć ustawa tego nie wymaga, wiele ministerstw prosi o informację o rejestracji wraz ze statutem – przesłanie ich ułatwia późniejszy kontakt z organem nadzoru.
- **Ochrona małoletnich.** Jeżeli fundacja prowadzi działalność związaną z dziećmi (zajęcia, wypoczynek, opieka), musi wprowadzić standardy ochrony małoletnich i przed nawiązaniem współpracy sprawdzać osoby w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz uzyskiwać informację z Krajowego Rejestru Karnego.
- **RODO.** Rejestr czynności przetwarzania, klauzule informacyjne dla beneficjentów, wolontariuszy i darczyńców, umowy powierzenia (np. z biurem rachunkowym).
- **Zatrudnienie i wolontariat.** Zgłoszenie do ZUS jako płatnik składek (ZUS ZPA) przy zatrudnieniu; porozumienia z wolontariuszami (przy współpracy powyżej 30 dni – w formie pisemnej lub elektronicznej).
- **Zbiórki publiczne** prowadzi się po zgłoszeniu na portalu zbiorki.gov.pl i rozlicza w terminach ustawowych.

- **Płatności gotówkowe.** Fundacja przyjmująca lub dokonująca płatności gotówkowych o wartości co najmniej 10 000 euro staje się instytucją obowiązaną w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy – najprościej unikać takich transakcji.
- **Aktualizacja KRS.** Każdą zmianę zarządu, statutu czy adresu zgłasza się do KRS w ciągu 7 dni od zdarzenia (przez PRS), a zmiany beneficjentów – do CRBR.

ROZDZIAŁ 9: SPRAWOZDAWCZOŚĆ ROCZNA – KALENDARZ

Terminy podano dla roku obrotowego równego kalendarzowemu.

Termin	Obowiązek	Kogo dotyczy i jak
31 marca	Sporządzenie sprawozdania finansowego za poprzedni rok	Fundacje prowadzące księgi rachunkowe. Podpisują je elektronicznie wszyscy członkowie zarządu i osoba prowadząca księgi.
31 marca	Zeznanie CIT-8 z załącznikiem CIT-8/O	Wszystkie fundacje, także zwolnione z podatku i prowadzące UEPiK.
30 czerwca	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	Organ wskazany w statucie (np. rada fundacji, fundator lub zarząd).
10 dni od zatwierdzenia	Przekazanie sprawozdania finansowego do Szefa KAS	Fundacje **bez** wpisu w rejestrze przedsiębiorców – przez e-Sprawozdania Finansowe (podatki.gov.pl), wraz z uchwałą o zatwierdzeniu.
15 dni od zatwierdzenia	Złożenie dokumentów finansowych do Repozytorium Dokumentów Finansowych KRS	Fundacje wpisane **także** do rejestru przedsiębiorców – przez eKRS (zamiast przekazania do KAS).
15 lipca	Sprawozdanie merytoryczne i finansowe OPP	Tylko fundacje ze statusem OPP – publikacja w bazie Narodowego Instytutu Wolności. Takie fundacje są zwolnione ze sprawozdania do ministra.
zwykle 31 grudnia	Sprawozdanie z działalności dla ministra właściwego	Wszystkie fundacje bez statusu OPP (art. 12 ust. 2 ustawy o fundacjach). Ustawa nie podaje daty; ministerstwa przyjmują 31 grudnia roku następującego po roku sprawozdawczym. Od 2023 r. obowiązuje **urzędowy wzór formularza**, a sprawozdanie trzeba także podać do publicznej wiadomości (np. na stronie fundacji).

WSKAZÓWKA

Ustal z biurem rachunkowym obowiązki wynikające z nowych regulacji podatkowych (np. przyszłego objęcia kolejnych podatników CIT obowiązkiem JPK_CIT) – ich harmonogram jest rozłożony na kolejne lata.

PODSUMOWANIE – CHECKLISTA ZAŁOŻYCIELA

Przed notariuszem

- [ ] Określone cele statutowe i nazwa fundacji (sprawdzona w wyszukiwarce KRS).
- [ ] Wybrany model zarządzania (A – pełna kontrola fundatora, B – z radą fundacji, pod OPP).
- [ ] Projekt statutu zawierający wszystkie elementy z art. 5 ust. 1 ustawy o fundacjach.
- [ ] Decyzja o działalności gospodarczej i ewentualne kody PKD 2025.
- [ ] Zgromadzony fundusz założycielski (bez DG – zwykle 500–1000 zł; z DG – min. 1000 zł na DG).

Rejestracja

- [ ] Akt notarialny i numer z repozytorium CREWAN.
- [ ] Konta w PRS i podpis elektroniczny dla każdego członka zarządu.
- [ ] Podpisane elektronicznie: statut (jeśli poza aktem), powołanie zarządu, oświadczenia członków zarządu.
- [ ] Wniosek podpisany przez cały zarząd, opłacony (250 zł / 500 zł) i złożony.
- [ ] Regularne sprawdzanie PRS i szybka odpowiedź na wezwania.

Po wpisie

- [ ] CRBR – 14 dni (roboczych) od wpisu.
- [ ] Konto bankowe i wpłata funduszu założycielskiego.
- [ ] NIP-8 – 21 dni od wpisu (aktualizacje – 7 dni).
- [ ] Polityka rachunkowości albo zawiadomienie o UEPiK (90 dni).
- [ ] Adres do e-Doręczeń (obowiązkowy przy DG).
- [ ] Standardy ochrony małoletnich (jeśli dotyczy) i dokumentacja RODO.
- [ ] Kalendarz: CIT-8 i sprawozdanie finansowe (31.03), zatwierdzenie (30.06), sprawozdanie dla ministra (31.12).

ANEKS: PODSTAWY PRAWNE I PRZYDATNE ADRESY

Akty prawne

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.
- Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (m.in. art. 19, 20a).
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (art. 52, 57 – opłaty w postępowaniu rejestrowym).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 10a – UEPiK; art. 20, 22 – OPP).
- Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (CRBR).
- Ustawa z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (NIP-8).
- Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 22 grudnia 2025 r. w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów (Dz.U. 2025 poz. 1880).

Serwisy

Portal Rejestrów Sądowych	prs.ms.gov.pl
Wyszukiwarka KRS	wyszukiwarka-krs.ms.gov.pl
Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych	crbr.podatki.gov.pl
e-Sprawozdania finansowe, NIP-8, CIT-8	podatki.gov.pl
e-Płatności sądowe	oplaty.ms.gov.pl
e-Doręczenia	gov.pl/e-doreczenia
Zbiórki publiczne	zbiorki.gov.pl
Poradniki dla organizacji pozarządowych	poradnik.ngo.pl

Stan prawny i praktyka zweryfikowane na dzień 24 listopada 2026 r. Poradnik ma charakter informacyjny i nie stanowi porady prawnej ani podatkowej.